

**Minuta ședinței comune a
Grupurilor Tehnice de Lucru (GTL) din cadrul CNC TB/SIDA pe componenta HIV
și mixte TB&HIV**

Data&ora&locul – 31 martie 2014, ora 10:00, Sala de ședințe a Ministerului Sănătății

Agenda ședinței a inclus următoarele subiecte:

- Discutarea priorităților aplicației HIV, racordate la Planul Național de Prevenire și Control HIV/SIDA/ITS 2011-2015 (în redacție nouă).
- Validarea datelor pentru raportul – Declarația de la Dublin pentru anul 2013.
- Diverse.

Participanți:

1. Adriana Tudor, Ministerul Sănătății
2. Diana Doroș, Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei (MMPSF)
3. Felicia Bortă, Ministerul Finanțelor
4. Galina Gavrilă, Ministerul Educației
5. Lucia Pîrîină, SDMC
6. Svetlana Popovici, SDMC
7. Nelea Prodan, DIP
8. Mihai Oprea, IMSP DNR
9. Liliana Domete, IMSP IFP
10. Mihaela Manea, IFP
11. Elena Tudor, IFP
12. Petru Crudu, CNMS
13. Lilia Todirașcu, CNMS
14. Nicolae Țibuleac, CNAM
15. Victor Volovei, IP UCIMP RSS
16. Daniela Bolun, IP UCIMP RSS
17. Ștefan Gheorghică, CNSP
18. Silvia Stratulat, CNSP
19. Liliana Caraulan, Centrul PAS
20. Vitalie Slobozian, Fundația Soros-Moldova
21. Veronica Zorila, Fundația Soros-Moldova
22. Igor Chilcevschi, Liga Persoanelor care trăiesc cu HIV
23. Ludmila Untura, ONG ”Credința”
24. Amelhin Evghenii, Asociația ONG-urilor active în prevenirea HIV, Transnistria
25. Alexandru Curașov, ONG ”Inițiativa Pozitivă”

26. Ala Iatco, UORN
27. Corina Popa, UORN
28. Veaceslav Mular, Gender-DOC M
29. Svetlana Popa, CSPT "Neovita"
30. Svetlana Doltu, Centrul de Dezvoltare în Sănătate "AFI"
31. Ludmila Marandici, Centrul de Dezvoltare în Sănătate "AFI"
32. Angela Capcelea, UNICEF
33. Violeta Teutu, Secretariatul CNC TB/SIDA

Ședința a fost moderată de către Violeta Teutu, coordonatorul Secretariatului CNC TB/SIDA. În deschiderea ședinței, Violeta Teutu a mulțumit participanților pentru prezență; a motivat absențele celor care nu au putut fi prezenți; și a anunțat agenda de lucru a întrunirii.

În conformitate cu propunerea Grupului de Lucru instituit de CNC TB/SIDA pentru elaborarea aplicațiilor pentru granturile FG, înaintată la ședința acestuia din 25/03/14, dna Lucia Pîrîină, coordonatorul Programului național de Prevenire și Control HIV (PN HIV) a propus spre discuție "Prioritățile aplicației standard HIV către FG, în scopul suplinirii resurselor bugetului național pentru realizarea obiectivelor PN HIV".

Pentru început, au fost prezentate tendințele generale și segregate pe criteriu de sex, din perioada anilor 2009-2012 a: prevalenței HIV printre cei testați ca UDI; prevalența HIV printre cei testați cu indicații clinice; prevalența HIV printre cei testați care solicită certificate; și prevalența HIV printre cei testați cu ITS. În baza acestor tendințe, a studiilor de referință, a recomandărilor evaluării programelor de reducere a riscurilor, a obiectivelor PN HIV, cât și a recomandărilor FG, au fost enumerate următoarele priorități pentru intervențiile HIV, care trebuie să fie incluse în aplicația pentru grantul standard al FG:

- Prevenire:
 - Activități de prevenire cu accent pe grupurile vulnerabile (UDI – extinderea ariei de acoperire cu TSO și pachet de servicii pentru BSB și LSC Testarea rapidă
 - Programe de reducere a riscurilor, cu accent sporit pe femeii UDI

- Tratament
 - Activitățile de tratament, îngrijire și suport (înrolare în tratament a tuturor celor care necesită, sporirea și menținerea aderenței la TARV)
 - TARV
 - PMTCT
 - Profilaxie IO
 - Fortificare diagnostic (echipament)
 - Extindere cabinete
 - Tratament HVC
 - Asistență socială și psihologică

- Fortificarea managementului PN HIV
 - Managementul eficient al PN

- Unitate funcțională de coordonare
- Studii specifice
- Sisteme informaționale funcționale

În continuare, participanții la ședință, neavând obiecții la prioritățile enumerate, au considerat necesar să accentueze necesitatea includerii în aplicație a unor activități concrete, care să răspundă următoarelor obiective:

MMPSF:

- Susținerea în continuare a activității Centrelor Sociale Regionale pentru PTH¹, atâta timp cât contribuția alocată din bugetul de stat pentru 2014 nu poate la moment fi valorificată în acest sens nu este încă clar, mecanismul de finanțare a serviciilor regionale create., iar mecanismul de contractare a serviciilor prestate de sectorul nonguvernamental nu este implementat.
- Reșind din prevederile Legii nr.23-XVI din 16 februarie 2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA și principiilor Programului Național susținerea activităților de prevenire și asistență socială, pentru femeile HIV+, UDI inclusiv cu completarea pachetului de servicii pentru LSC.

CNSP:

- Combaterea stigmei și discriminării, inclusiv prin intermediul formărilor pentru personalul medical, să se regăsească printre obiectivele majore ale aplicației.
- Prevenirea HIV în rândul migranților/populațiilor mobile - includerea în aplicație a intervențiilor pentru această populație care influențează direct datele privind infecția HIV.
- Prevenirea HIV în rândul tinerilor.

UORN:

- Reconceptualizarea PRR² și serviciilor acestora pentru a răspunde particularităților UDI pe criterii de sex, în special femei, care istoric sunt beneficiari secundari ai acestor servicii (după bărbați).

Fundația Soros-Moldova:

- Considerarea oportunității de includere sau nu a combaterii Hepatitei virale C printre obiectivele aplicației.³
- Consolidarea și capacitatea serviciului M&E.

Centrul PAS:

¹ Unii participanți la ședință au menționat, cu referire la această propunere, că autoritățile de stat trebuie să-și asume angajamentul de a prelua, din 2015, finanțarea acestor centre sociale din surse proprii, lucru asupra căruia stăruie și FG.

² Inclusiv formarea continuă a personalului care activează în cadrul PRR.

³ În urma discuțiilor pro și contra, s-a propus discutarea acestui subiect, inclusiv costurile financiare, la nivel de Ministerul Sănătății și ulterior adoptarea unei decizii în acest sens.

- Determinarea necesităților în conformitate cu strategiile de bază ale programului național și includerea în aplicație a intervențiilor în ordinea priorității reieșind din limitele finanțării disponibile de la FG.

Gender_DOC M:

- Diminuarea fobiei interne în rândul BSB.

AO Credința:

- Lărgirea serviciilor prestate de către Centrele Sociale Regionale pentru PTH, în conformitate cu necesitățile și criteriile de vârstă ale beneficiarilor.

AO AFI:

- Combaterea discriminării femeilor HIV+ din sectorul penitenciar, care influențează negativ rezultatele CTV ca serviciu, în special printre femeile deținute.
- Susținerea activităților de follow-up pentru persoanele ieșite din detenție.
- Susținerea serviciului de îngrijiri paliative pentru bolnavii de SIDA.
- Controlul coinfecției TB/HIV, inclusiv prin intermediul tratamentului cu Oziniacidă, cât și fortificarea sistemului responsabil de HIV și coinfecțiile oportuniste.

Data fiind gama largă de obiective și intervenții propuse pentru includere în aplicația pentru grantul HIV, RP UCIMP a menționat totuși necesitatea prioritizării acestora în cadrul aplicației, în conformitate cu limitele bugetului oferit de FG, dar regăsirea lor, a tuturor, în următorul Plan național de prevenire și control HIV.

AO Inițiativa Pozitivă crede oportună considerarea tuturor obiectivelor și intervențiilor a fi susținute în cadrul aplicației, iar apoi identificarea/programarea resurselor necesare pentru acoperirea tuturor costurilor. La etapa curentă este prioritar să se știe contribuția concretă a statului pentru susținerea răspunsului național HIV, creșterea treptată a acestuia, pentru a se realiza o planificare/alocare mai bună a finanțării oferite de FG.

Drept răspuns, Ministerul Sănătății a reiterat segmentele prioritare domeniului și angajamentele financiare ale statului, enunțate și în Raportul de țară GARPR: în 2014 vor fi alocate în total 9 mln lei pentru răspunsul HIV, iar în aplicația pentru grantul standard statul va include ca cofinanțare - 30 mln lei (pentru 2015).

La finele ședinței, Secretariatul CNC TB/SIDA a informat participanții despre procesul de raportare GARPR⁴ privind rezultatele din anul precedent (2013). În rezultatul eforturilor commune, s-a reușit implicarea tuturor actorilor cheie activi în controlul HIV, colectarea datelor în baza indicatorilor raportabili, validarea, în decursul ultimelor două săptămâni, cu participarea specialiștilor din sectorul guvernamental, nonguvernamental și a agențiilor internaționale, a datelor pe indicatorii specifici și politicile naționale privind controlul HIV/SIDA. În scopul finisării acestui proces și necesitatea validării datelor incluse în Declarația de la Dublin, Secretariatul CNC a solicitat participanților să consulte proiectul Declarației plasat pe pagina

⁴ Raportarea Globală privind Progresele Răspunsului SIDA (Global AIDS Response Progress Reporting)

www.aids.md, și să remită, în regim de urgență, în adresa oficiului UNAIDS Moldova, întrebările/propunerile de ajustare/editare pe marginea datelor incluse în proiect.

Propuneri:

- Participanții la ședință au propus organizarea în viitorul cel mai apropiat, la 4 aprilie 2014, a unei ședințe a GTL ale CNC TB/SIDA "Prevenire HIV" și "Tratament, îngrijire și support HIV", în cadrul cărora actualii PR să propună pentru discuții și aprobare activitățile concrete a fi incluse în aplicație și bugetul acestora.
- Secretariatul CNC TB/SIDA va asigura informarea GTL și organizarea ședinței din 4 aprilie curent.

Violeta Teutu

Coordonatorul Secretariatului CNC TB/SIDA

01/04/2014